

förvärfvas i den ordning, 11 § af förenämnda kongl. förordning redan stadgar i fråga om dylik försäljning af vin.

Om remiss till vederbörligt utskott får jag anhålla.

Stockholm den 28 januari 1891.

Gustaf Berg.

N:o 17.

Af herr **Ölander**, *angående skrifvelse till Konungen med begäran om förslag till ändrade bestämmelser rörande underhållet af de allmänna vägarne på landet.*

Under en lång följd af år har behofvet af en reform i fråga om väghållningsskyldigheten å landet varit erkänt, och försök hafva äfven gjorts att åvägbringa en sådan. Men en så vidt omfattande fråga har gifvetvis framkallat en mängd olika meningar om rätta sättet för dess lösande, och följden har varit, att den ända hittills förblifvit olöst. Hvar och en har velat ordna saken på sitt sätt, och ingen har velat gifva vika för den andra. Kongl. Maj:ts på den utsedda vägkomiténs förslag grundade proposition i ämnet föll vid 1889 års riksdag; och detta vill jag åtminstone för min del icke mycket beklaga, ty den lindring, som derigenom bjöds de tungt beskattade väghållningsskyldiga, var ganska liten och skulle medföra kostnader, som ej motsvarade vinsten. Mera beklagligt anser jag deremot vara, att de många motioner i ämnet, som väcktes vid sistlidet års riksdag, icke ledde till något resultat. Den skrifvelse till Kongl. Maj:t, som med anledning af dessa motioner af lagutskottet tillstyrktes, vann ej Första Kammarens bifall. Jag vill ej påstå, att kammaren härtill ej hade goda skäl. Tvärt om. Den föreslagna skrifvelsen gaf knappast en antydning om i hvad riktning Riks-

dagen ville, att frågan skulle lösas. Den lemnade ingen grund åt den byggnad, som skulle uppföras, och regeringen skulle måhända å nyo fått utföra ett lönlöst arbete. Om en skrifvelse med angifvande af vissa bestämda grunder för den ifrågasatta reformen kunde Riksdagen deremot ej blifva enig.

Om man emellertid med allvar önskar, att regeringen å nyo skall framlägga förslag till denna viktiga frågas lösning, är det tydligt, att Riksdagen först bör klart och tydligt angifva grunderna härför, och att sålunda fullständig enighet härom inom Riksdagen åstadkommes.

Det är af sådan anledning och då jag i denna stund ej vet, om någon annan motion i ämnet kommer att vid denna riksdag väckas, jag har tagit mig friheten att här framlägga nedannämnda förslag. Jag har härvid ur föregående förslag och debatter sökt utleta de meningar, som syntes mig hafva blifvit af flertalet godkända eller åtminstone begärligast omfattade och som äfven närmast, om ock ej helt och hållet, öfverensstämma med mina egna åsikter. På så sätt har jag kommit till den slutsats, att meningarna äro temligen eniga om följande hufvudpunkter:

att den i mantal satta jorden bör fortfarande in natura utgöra vägunderhållet;

att den därför bör erhålla lindring af andra skatteföremål, som sålunda böra deltaga i kostnaden härför; samt

att det i följd häraf är nödigt, att vägunderhållet i penningar uppskattas.

Att den ifrågasatta lindringen bör erhållas från stat och landsting torde väl ej heller blifva tvist underkastadt, hvaremot frågan, i hvad mån eller till hvilket belopp densamma bör utgå, sannolikt kommer att utgöra föremål för de flesta meningsskiljaktigheterna. Hvad jag i sådant afseende här föreslår, är visserligen grundadt på min enskilda åsigt, men jag skall gerna underordna denna andras meningar, allenast enighet härutinnan kan ernås. På hvad sätt slutligen vägunderhållets uppskattande i penningar skall tillgå, anser jag ej nödvändigt för Riksdagen att angifva. De i sådant afseende erforderliga bestämmelser torde säkrast och lättast kunna af Kongl. Maj:t föreslås.

På grund af hvad jag sålunda anfört får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till ordnande af underhållet af de allmänna vägarna på landet efter följande grunder:

a) att vägunderhållet bekostas till en tredjedel af dem, som nu bestrida väghållningen, till en tredjedel af lands-

tingsområdet efter den grund, som för landstingsskatt är stadgad, och till en tredjedel af staten;

b) att de, som nu bestrida väghållningen, fortfarande utgöra densamma in natura mot rätt till uppbärande af ersättning för de två tredjedelar af underhållskostnaden, som skulle åligga staten och landstingen; samt

c) att för sådant ändamål väghållningsbesväret inom hvarje landstingsområde i penningar uppskattas.

Stockholm den 24 januari 1891.

A. H. Ölander.

N:o 18.

Af herr **Söderberg**, *angående skrifvelse till Konungen med anhållan om förslag till ändrade bestämmelser i fråga om utgörande af väghållningsbesväret.*

Med hänvisande till min vid 1890 års riksdag väckta motion, n:o 26, jemte de motiv, jag deruti framställt i och för ändrade bestämmelser angående skyldigheten att underhålla allmänna vägar, tillåter jag mig vördsamt hemställa, det Riksdagen måtte besluta,

att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och om möjligt till nästa Riksdag framlägga förslag till ordnande af underhållet af de allmänna vägarne: